

اندیشه

زنده‌یاد آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی، سحرگاه سیزدهم رجب سال ۱۳۴۴ ه‍.ق (۸ بهمن ماه سال ۱۳۰۴ ه‍.ش)، همزمان باسالروز میلادامیرالمؤمنین(ع)، در شهر اردبیل و در خانواده‌ای روحانی و تهیدست، متولد شد. پدر ایشان، روحانی بزرگوار، مرحوم سیدعبد الرحیم و مادرشان، بانویی پارسا به نام سیده خدیجه بود. آیت‌ا... العظمی موسوی اردبیلی آخرین و تنها فرزند ذکور خانواده محسوب می‌شد. آن مرحوم، در سال ۱۳۴۶ ه‍.ق، در دو سالگی، مادر خود را در اثر بیماری حصبه‌زا دست‌داده‌وتحت مراقبت خواهرانش بزرگ‌شد. پدر آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی، اهتمام فراوانی به تربیت اسلامی فرزندانش داشت و تلاش می‌کرد آنها را افرادی معتقد، متدین و آگاه دین و آموزه‌های آن، تربیت کند. آن‌روز گار، مقارن با دوران سلطنت رضاخان در ایران بودو او، به‌پیروی از اربابان انگلیسی‌اش، هر روز سیاست ضد دینی جدیدی را، بازور و تهدید، به مردم تحمیل می‌کرد. ر ضاخان برای زدودن آثار دین از جامعه ایرانی، فعالیت روحانیان را به شدت محدود کرد و بسیاری از آنها را به تبعید و حبس فرستاد. بسیاری از علمای دلسوخته در این دوران، به شدت تحت فشار قرار داشتند. مرحوم میرعبد الرحیم، پدر آیت‌ا... العظمی موسوی اردبیلی، در زمره این افراد بود. وی همه مظاهر سلطنت پهلوی را نادرست، خلاف شرع و حرام می‌دانست. این طرز فکر، همرا باوضعیت سیاسی واجتماعی آن‌روز ایران، باعث شده بود که او تحت فشار مضاعف قرار بگیرد، به طوری که گاه مجبور می‌شد به مدت چند ماه، در منزل بماند و تنها برای رفع حوائج ضروری، و از روی ناچار، با استفاده از تاریکی شب یا دلهره مواضطراب، از خانه خارج شود و به سرعت به منزل بازگردد. نتیجه‌ی قهری این پیش آمدها، فقر و تهی دستی روزافزون خانواده بود، به طوری که بسیاری از روزها و شب‌ها هم، افراد خانواده، گرسنه‌ویی غذای گذرانده‌ند. در شهریور ۱۳۲۰، با هجوم متفقین به ایران و ورودروس‌ها به آذربایجان وقرار رضاخان از کشور، هر چند که اوضاع اجتماعی ایران آشفته‌شد، اما مردم از فشار حکومت‌هایی یافتند و محدودیت‌هایی که در موردروحانیون اعمال می‌شد، کاهش یافت و در نتیجه، تسهیلاتی برای رفت و آمدآزادانه این خانواده فراهم شد.

■ **شروع تحصیل و آغاز طلبگی**

حضرت آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی تحصیلات خود را در او ان کودکی و در سن شش سالگی، باورود به مکتب‌خانه آغاز کرد. در قرآن کریم را فرا گرفته آنگاه کتاب‌هایی چون رساله عملیه، گلستان، تنبیه الغافلین، نصاب الصبیان، گلزار بهار، ابواب الجنان، مجالس المتقین، تاریخ معجم، دره نادر، تاریخ‌وصاف، حساب‌فarsi و برخی کتب دیگر، را نزد معلمان خود آموختند. آن مرحوم در سال ۱۳۱۸ ه‍.ش، فراگیری تحصیل در دروس حوزوی، وارد مدرسه علمیه ملا ابراهیم شهرستان اردبیل شد و دروس جامع المقدمات، سیوطی، جامی،مغول، حاشیه ملاعبدا...،شمسیه،معالوم وشرایع را تاسال ۱۳۲۲ ه‍.ش، در همان مدرسه به اتمام رساند. ایشان تدریس دروس مقدماتی علوم حوزوی، یعنی صرف، نحو و منطق را، پس از این تاریخ آغاز کرد. افزون بر این، در همان زمان، به منظور جبران خلا، فرهنگ ناشی از بیست سال دیکتاتوری رضاخانی، اقدام به برپایی مجالس وعظ، خطابه و سخنرانی در شهرستان اردبیل و مناطق اطراف آن کرد.

■ **هجرت به قم**

مرحوم آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی، در سال ۱۳۲۲ ه‍.ش، تصمیم گرفت به شهر مقدس قم مهاجرت کند و تحصیلات عالی‌ه را در این شهر مقدس ادامه دهد. آن مرحوم در شهر قم به مدرسه فیضیه رفت. مدت اقامت ایشان در شهر مقدس قم، بیش از سه سال طول کشید که در این مدت، لمعتین، مسائل، مکاسب، کفایتین، مباحثی از درس خارج اصول و بحث‌هایی از تفسیر قرآن و فلسفه را فرا گرفت و همزمان به تدریس معال، معنیتن و قوانین مشغول شد. آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی در این مدت، ناخص استادان بزرگوار، رسائل را نزد آیت‌ا... در کسب دانش کرد؛ از جمله، مقداری از مکاسب و جلد اول کفایه را نزد آیت‌ا...العظمی سیدمحمدرضا گلپایگانی، بیع مکاسب و جلد دوم کفایه و شرح هدایه میبدی را، نزد آیت‌ا...العظمی حاج‌محمدحسین خراسانی، رسائل را نزد آیت‌ا... حاج شیخ مرتضی حائری و آیت‌ا... سلطانی طباطبایی، منظومه را نزد آیت‌ا... حاج میرزا مهدی مازندرانی و اسفار را نزد آیت‌ا... سید محمد حسین طباطبائی فرا گرفت. افزون بر این، آن مرحوم هیچ‌گاه را در هیچ معارف دین غفلت نکرد و به ایام تبلیغ، در مناطق مختلف ایران، مجالس وعظ و خطابه تشکیل داد و با سخنرانی‌های مذهبی خود، شور و نشاط معنوی به جامعه تزریق می‌کرد.

■ **مهاجرت به نجف اشرف**

پس از مدتی تحصیل در حوزه علمیه قم، آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی، به اتفاق سه نفر از فضایی حوزه علمیه قم، تصمیم گرفت اشراف مهاجرت کند. با اصرار دو نفر از همراهان، ایشان بانفر سوم، یعنی مرحوم شیخ ابوالفضل جلال‌زاده اردبیلی، در ۱۶ آبان ۱۳۲۴ ه‍.ش، از قم حرکت کردند. در آن زمان، امکان مسافرت قانونی به عراق وجود نداشت یا بسیار مشکل بود. به همین دلیل و از روی ناچار، آن مرحوم و همراهش، به شکل مخفیانه، توسط یک بلم، از طریق خرشهر واردنند و، وارد شهر بصره در عراق شدند تا تحمل مشقات و سختی‌های فراوان که شرع آن بصر، طولانی و در عین حال شنیدن است، از شهرهای بسیار، عباسیه و دیوانیه عبور کردند و موفق شدند عصورز هفتم ذی الحجه، وارد مدرسه سید در نجف اشرف شوند. آن مرحوم، دوران اقامت در نجف اشرف را، بهترین ایام تحصیل خودمی‌داند که محیطی امن و آرام برپا و طلاب حاصل شده بودند، محصلین، غیر از تحصیل و تدریس و تحقیق، فعالیت دیگری نداشتند. ایشان نیز، با شور و شوق زائد الوصفی، در دروس استادان

		
۱- موضوع: واگذاری اجاره مجموعه ورزشی شهر ک صنعتی توس		
۲- مشخصات: واگذاری اجاره مجموعه ورزشی چند منظوره دارای سالن ورزشی، جکوزی، سونای خشک و بخار و زمین تنیس (در حال حاضر فقط سالن قابل بهره‌برداری می‌باشد) واقع در کیلومتر ۱۶ جاده مشهد- چناران، فاز ۱ شهر ک صنعتی توس به مدت ده سال		
۳- تضمین شرکت در مزایده: نود میلیون ریال به صورت نقد وجه و قراریز شده به حساب سپرده شرکت یا ضمانتنامه بانکی در وجه شرکت شهرکهای صنعتی خراسان رضوی.		
۴- آخرین مهلت تسلیم پیشنهادها ساعت ۱۳:۵۵/۹/۲۳ مورخ ۱۳۹۵/۹/۲۴ می‌باشد و بازگشایی پیشنهادهای واصله در ساعت ۱۵ مورخ ۱۳۹۵/۹/۲۴ خواهد بود.		
از کلیه متقاضیان دعوت می‌شود ضمن ارائه درخواست کتبی و قید موضوع مزایده از تاریخ انتشار آگهی تا تاریخ ۱۳/۹/۱۳۹۵ جهت دریافت اسناد مزایده در دبیرخانه شرکت به نشانی مشهد- بلوار خیام- بعد از خیام ۲۵ مراجعه نمایند. هزینه درج آگهی در روزنامه به عهده برنده مزایده می‌باشد.		

شرکت شهرکهای صنعتی خراسان رضوی

۱/۹۵۲۶۴۲۰

آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی در گذشت

۷ دهه جهاد و فقا‌هت در مکتب امام (ره)

گروه اندیشه – آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی، ظهر دیروز، در ۹۱ سالگی، در گذشت. به گزارش خبرگزاری حوزه، *حجت‌الاسلام و المسلمین پارسا، مسئول دفتر آیت‌ا... موسوی اردبیلی در گفت‌وگو با این خبرگزاری، اعلام کرد*

بزرگ حوزه، در آن‌روز گار، حاضر شد و ضمن خوشه چینی از خرمین آن‌بزرگ‌ان، به‌اعلاقه‌فراان، به‌تحقیق و‌تخص‌پیرامون مسائل علمی مطرح در دروس حوزوی پرداخت و قسمتی از دروس آن استادان را نیز به رشته تحریر درآورد.

■ **بازگشت به ایران و تدریس در حوزه علمیه قم**

مرحوم آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی، علیرغم میل باطنی و به دلیل شرایط نامناسب سیاسی حاکم بر عراق، ناچار به ترک این کشور و بازگشت به ایران شد. آن مرحوم، پس از بازگشت، در عراق، در سال ۱۳۲۷ ه‍.ش وارد قم شد و دوباره در مدرسه فیضیه اقامت‌گ‌رید. ایشان هنگام مراجعت از عراق مصمم بود در اسرع وقت به نجف بازگردد و با همین انگیزه، از به همراه آوردن وسایل و اثاثه از نجف، خودداری کرد بود. وی، اندی تقدیر، به صورت عمومی برگزار می‌شد. یکی دیگر خورود و دیگر امکان بازگشت مجدد و تحصیل در حوزه علمیه نجف فراهم‌نش‌د. آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی بعد از ورود به قم، در جلسات درس خارج فقه مرحوم آیت‌ا...العظمی میرزا محمد باقر فقه‌روشنایان در قم، به منظور فلسفه و مرحوم علامه طباطبایی (منظومه) حاضر شد. از سنت‌های دیرپا و بسیار خوب حوزه‌های علمیه که تأثیری ماندگار و شگرف در پرورش روح علمی و تربیتی طلاب دارد، اشتغال به تدریس در کنار تحصیل است. به پیروی از این سنت حسنه، از اشتغالات اساسی آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی، در مدت اقامت در قم، تدریس رسائل، مکاسب، کفایه و منظومه به طلاب خوش فهم و کوشا بود که اغلب این جلسات، به صورت عمومی برگزار می‌شد. یکی دیگر از فعالیت‌های آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی در مدت اقامت در قم، فعالیت‌های قرآنی و بحث تفسیر قرآن بود که روز در هفته، با حضور برخی از فضایی حوزه برگزار می‌شد. این جلسه در تمام مدت اقامت ایشان در قم، به طور منظم و مستمر ادامه داشت و پس از مهاجرت آن مرحوم از قم نیز، جلسه تفسیر توسط سایر اعضا ادامه یافت. آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی جلسات قرآنی را در مدت اقامت خود در اردبیل و تهران هم ادامه داد. در مدت حضور در قم، توسط آن مرحوم و عده‌ای از فضلا و روحانیون حوزه علمیه، برای نخستین بار، مجله‌ای به نام مکتب اسلام منتشر شد. آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی که از بانیان این مجله بود، مقالاتی در آن به رشته تحریر درآورد که از آن جمله می‌توان به سلسله بحث‌های «دین از نظر قرآن» و مقالاتی مانند «قرآن یا آفتابی که غروب ندارد» و «طوفان نوح» اشاره کرد.

■ **فعالیت‌های سیاسی**

افکارسیاسی مرحوم آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی، ریشه در دوران صباوت و تربیت خانوادگی ایشان داشت. نگرش و دیدگاه سیاسی آن مرحوم مدت‌ها در فعالیت‌های سخنرانی‌ها و تبلیغ‌ها خود، رانشان می‌داد که از جمله آنها می‌توان به هفت سال سخنرانی‌های پرشور تبلیغی در شهرستان ارمیه اشاره کرد. پس از سکونت ایشان در اردبیل، مبارزات سیاسی جزو لاینفک فعالیت‌های آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی شدو به همین سبب، دائماً از جانب دستگاه، تحت تعقیب قرار می‌گرفت. رژیم پهلوی نسبت به همه فعالیت‌های آن مرحوم، مانند منبر، تبلیغ، سخنرانی، تدریس، رفت و آمد معمولی، معنایی و نامه‌ها، حساسان بود و آنها را کنترل می‌کرد. حتی وقتی که مدرسه‌می ساخت یا برای محرومین فعالیت می‌کرد، نه تنها خود آن مرحوم مورد تعقیب قرار می‌گرفت، بلکه طلبه‌هایی که در مدرسه زیر نظر ایشان تحصیل می‌کردند نیز، از جلب دتبعید و شکنجه در امان نبودند. یکی از موارد درگیری علنی ایشان با رژیم، در جنگ فروز عرابوب اسرائیل رخ‌داد. در آن زمان تمامی دستگاه‌های تبلیغی رژیم، از اسرائیل طرف‌داری می‌کردند و به نفع اسرائیل و علیه اعراب خبر منفرد می‌نمودند. ایشان در منبر شددید به نفع اعراب و مسلمین موضع‌گیری کردند که در پی آن رژیم تصمیم گرفت که ایشان را دستگیر نموده به تبریز تبعید کند. در پی این حادثه علما و ائمه جماعت اردبیل متحد شدند و همه به مسجد ایشان رفتند و اعلام کردند که اگر رژیم به دستگیری و تبعید معظم‌له اقدام نماید، تمامی مساجد را تعطیل کرده‌از شهر خارج خواهند شد. رژیم پهلوی که با مقاومت روحانیون مواجه شد و عواقب کار نگران بود، در دستگیری ایشان منصرف گردید. این عمل‌ها و نامه‌ها نیز، در جزئیات توصیف کاپیتولاسیون بود که معظم‌له به آگاه‌سازی پرداخته و در نتیجه مردم به نشانه اعتراض تصمیم به تعطیل کردن بازار گرفتند ولی عوامل رژیم دست به کار شده و با تهدید مانع از تعطیلی بازار شده و ایشان را تحت تعقیب قرار دادند. این‌آزارو اذیت‌ها به حدی بود که ایشان به ناچار تصمیم گرفتند اردبیل

طنین صدای خوش خانواده

موزن زاده موهبتی الهی بود

<div><div>۴۳</div>فروردین روزنامه‌مسح‌ایران</div>					
پنجشنبه ۴ آذر ۱۳۹۵. ۲۴ صفر ۱۴۳۸. شماره ۱۹۴۰					
<div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> </div>					
رئیس مجلس شورای اسلامی، در پی‌امی در گذشت شاعر و م‌اداح اهل بیت(ع)، استاد مسلم مؤن زاده اردبیلی را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، در بخشی از پیام علی‌لاریجانی آمده است: طنین صدای خانواده مؤذن زاده اردبیلی که موهبتی الهی بود، همواره مشتاقان و شیفتگان مؤمن و دوستدار آن حضرات معصومین علیهم السلام را ب‌همه مند ساخته است.					

<div><div>۴۳</div>فروردین روزنامه‌مسح‌ایران</div>					
پنجشنبه ۴ آذر ۱۳۹۵. ۲۴ صفر ۱۴۳۸. شماره ۱۹۴۰					
<div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> </div>					
رئیس مجلس شورای اسلامی، در پی‌امی در گذشت شاعر و م‌اداح اهل بیت(ع)، استاد مسلم مؤمن زاده اردبیلی را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، در بخشی از پیام علی‌لاریجانی آمده است: طنین صدای خانواده مؤذن زاده اردبیلی که موهبتی الهی بود، همواره مشتاقان و شیفتگان مؤمن و دوستدار آن حضرات معصومین علیهم السلام را ب‌همه مند ساخته است.					

<div><div>۴۳</div>فروردین روزنامه‌مسح‌ایران</div>					
پنجشنبه ۴ آذر ۱۳۹۵. ۲۴ صفر ۱۴۳۸. شماره ۱۹۴۰					
<div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> </div>					
رئیس مجلس شورای اسلامی، در پی‌امی در گذشت شاعر و م‌اداح اهل بیت(ع)، استاد مسلم مؤمن زاده اردبیلی را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، در بخشی از پیام علی‌لاریجانی آمده است: طنین صدای خانواده مؤذن زاده اردبیلی که موهبتی الهی بود، همواره مشتاقان و شیفتگان مؤمن و دوستدار آن حضرات معصومین علیهم السلام را ب‌همه مند ساخته است.					

<div><div>۴۳</div>فروردین روزنامه‌مسح‌ایران</div>					
پنجشنبه ۴ آذر ۱۳۹۵. ۲۴ صفر ۱۴۳۸. شماره ۱۹۴۰					
<div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> </div>					
رئیس مجلس شورای اسلامی، در پی‌امی در گذشت شاعر و م‌اداح اهل بیت(ع)، استاد مسلم مؤمن زاده اردبیلی را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، در بخشی از پیام علی‌لاریجانی آمده است: طنین صدای خانواده مؤذن زاده اردبیلی که موهبتی الهی بود، همواره مشتاقان و شیفتگان مؤمن و دوستدار آن حضرات معصومین علیهم السلام را ب‌همه مند ساخته است.					

<div><div>۴۳</div>فروردین روزنامه‌مسح‌ایران</div>					
پنجشنبه ۴ آذر ۱۳۹۵. ۲۴ صفر ۱۴۳۸. شماره ۱۹۴۰					
<div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> </div>					
رئیس مجلس شورای اسلامی، در پی‌امی در گذشت شاعر و م‌اداح اهل بیت(ع)، استاد مسلم مؤمن زاده اردبیلی را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، در بخشی از پیام علی‌لاریجانی آمده است: طنین صدای خانواده مؤذن زاده اردبیلی که موهبتی الهی بود، همواره مشتاقان و شیفتگان مؤمن و دوستدار آن حضرات معصومین علیهم السلام را ب‌همه مند ساخته است.					

<div><div>۴۳</div>فروردین روزنامه‌مسح‌ایران</div>					
پنجشنبه ۴ آذر ۱۳۹۵. ۲۴ صفر ۱۴۳۸. شماره ۱۹۴۰					
<div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> </div>					
رئیس مجلس شورای اسلامی، در پی‌امی در گذشت شاعر و م‌اداح اهل بیت(ع)، استاد مسلم مؤمن زاده اردبیلی را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، در بخشی از پیام علی‌لاریجانی آمده است: طنین صدای خانواده مؤذن زاده اردبیلی که موهبتی الهی بود، همواره مشتاقان و شیفتگان مؤمن و دوستدار آن حضرات معصومین علیهم السلام را ب‌همه مند ساخته است.					

<div><div>۴۳</div>فروردین روزنامه‌مسح‌ایران</div>					
پنجشنبه ۴ آذر ۱۳۹۵. ۲۴ صفر ۱۴۳۸. شماره ۱۹۴۰					
<div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> </div>					
رئیس مجلس شورای اسلامی، در پی‌امی در گذشت شاعر و م‌اداح اهل بیت(ع)، استاد مسلم مؤمن زاده اردبیلی را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، در بخشی از پیام علی‌لاریجانی آمده است: طنین صدای خانواده مؤذن زاده اردبیلی که موهبتی الهی بود، همواره مشتاقان و شیفتگان مؤمن و دوستدار آن حضرات معصومین علیهم السلام را ب‌همه مند ساخته است.					

<div><div>۴۳</div>فروردین روزنامه‌مسح‌ایران</div>					
پنجشنبه ۴ آذر ۱۳۹۵. ۲۴ صفر ۱۴۳۸. شماره ۱۹۴۰					
<div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> </div>					
رئیس مجلس شورای اسلامی، در پی‌امی در گذشت شاعر و م‌اداح اهل بیت(ع)، استاد مسلم مؤمن زاده اردبیلی را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، در بخشی از پیام علی‌لاریجانی آمده است: طنین صدای خانواده مؤذن زاده اردبیلی که موهبتی الهی بود، همواره مشتاقان و شیفتگان مؤمن و دوستدار آن حضرات معصومین علیهم السلام را ب‌همه مند ساخته است.					

<div><div>۴۳</div>فروردین روزنامه‌مسح‌ایران</div>					
پنجشنبه ۴ آذر ۱۳۹۵. ۲۴ صفر ۱۴۳۸. شماره ۱۹۴۰					
<div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> </div>					
رئیس مجلس شورای اسلامی، در پی‌امی در گذشت شاعر و م‌اداح اهل بیت(ع)، استاد مسلم مؤمن زاده اردبیلی را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، در بخشی از پیام علی‌لاریجانی آمده است: طنین صدای خانواده مؤذن زاده اردبیلی که موهبتی الهی بود، همواره مشتاقان و شیفتگان مؤمن و دوستدار آن حضرات معصومین علیهم السلام را ب‌همه مند ساخته است.					

مشهد، قرار شد کمک‌های جمع‌آوری شده، برای مصرف در مناطق زلزله‌زده، خدمت‌ایشان ارسال شود. این واقعه زمینه مناسبی فراهم کرد تا آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی به عنوان مسئول کمک‌رسانی و همچنین، به بهانه چاپ کتاب جمال ابهی، بدون اینکه کسی را از قصد خود مبنی بر عدم مراجعت به اردبیل مطلع سازد، به سمت تهران حرکت کند. آن مرحوم در تابستان سال ۱۳۴۷ ه‍.ش وارد تهران شد و پس از چندروز، مقدمات لازم جهت اقامه نماز جماعت توسط ایشان، در مسجد امیرالمؤمنین(ع)، واقع در خیابان نصرت، فراهم شد و علیرغم مخالفت شدید دوستان و همشهریان با اقامت آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی در تهران، پس از تهیه مسکن، خانواده ایشان نیز، از اردبیل به تهران مهاجرت کردند. آن مرحوم، پس از اقامت در تهران، گذشته‌از اقامه نماز جماعت و ایراد سخنرانی در مسجد نصرت، تدریس خارج فقه (کتاب خمس) و جلد اول اسفار ابرای برخی طلاب جوان و مستعد، آغاز کرد و علاوه بر آن، حلقه بحث فلسفی را نیز، با برخی از دوستان همفکر خویش تشکیل داد و پس از چند صا‌حی، با همکاری و همفکری بعضی از دوستان دیگر، مانند شهید آیت‌ا...بهشتی، شهید آیت‌ا...مطهری، شهید حجت‌الاسلام مفت‌ح و برخی دیگر، تحقیق در علوم قرآنی را به صورت جدی آغاز کرد. پژوهش عمیق در علوم قرآن، نیازمند مکان مناسب و نیز، کتابخانه‌ای غنی بود. برای این منظور، محلی در جوار مسجد امیرالمؤمنین علیه‌السلام تهیه شد و در آنجا، کتابخانه‌ای اختصاصی جهت استفاده تحقیقاتی تاسیس شد. علاوه بر آن، جلسات تفسیر قرآن، پس از اقامه نماز مغرب و عشاء، به طور مرتب در مسجد امیرالمؤمنین علیه‌السلام، توسط آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی برگزار می‌شد. با توجه به تفکرات الحاد‌ی که در آن زمان در ایران شایع و رایج بود، ضرورت تأسیس مرکزی برای برگزاری جلسات سخنرانی، کلاس‌های تبیین و بررسی معارف دینی و مسائل عقیدتی و فرهنگی، روز به روز بیشتر احساس می‌شد. به همین منظور، مسجد و کانون تو‌حید، توسط آن مرحوم در خیابان پرچم احداث شد که کلاس‌های متعددی توسط سخنرانان و متفکران مذهبی ایران در آنجا برگزار می‌شد. به علاوه، در راستای همین اهداف، آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی مدارس راهنمایی و دبیرستان مفیدرانیز، در تهران احداث کرد که هنوز هم تمام این مراکز به فعالیت خود ادامه می‌دهند. همه این مراکز، تحت پوشش موسسه ای به نام موسسه خیریه مکتب امیرالمؤمنین علیه‌السلام قرار داشت. این فعالیت‌ها تا ۱۳۵۷ ه‍.ش ادامه داشت. در این سال، مبارزات ملت مسلم‌ان ایران به اوج خود رسید.

آیت‌ا...العظمی موسوی اردبیلی که یکی از نزدیکان حضرت امام(ره) محسوب می‌شد، در تمامی صحنه‌های سیاسی قبل از انقلاب و در دهه نخست پس از پیروزی انقلاب، نقش اساسی ایفا کرد که بیان آنها، در این مختصر میسر نیست. شهید مطهری، شهید بهشتی، شهید مفت‌ح و شهید باهنر تهیه شد و اساستانه آن هم به تأیید امام خمینی(ره) رسید. ولی بعد از انقلاب به شهادت آن بزرگواران، ایشان به تنهایی دانشگاه را تأسیس و راه‌اندازی کردند. این دانشگاه در زمینه علوم انسانی و مطالعات تطبیقی، فعالیت‌های ارزنده‌ای به انجام رسانده‌است. راه‌اندازی مدارس مفید، با بهره‌گیری از بهترین استادان در تهران آن هم پیش از انقلاب، دیگر فعالیت علمی اجتماعی آن مرحوم است که هنوز هم این مدارس به فعالیت خود ادامه می‌دهند و جزو مدارس پرشگام در جمهوری اسلامی به‌شمار می‌روند. در این مدارس، دانش‌آموزان علاوه بر دروس رسمی با معارف اسلامی نیز آشنایی شوند. تأسیس کانون تو‌حید در غرب تهران آن هم قبل از انقلاب که بسیاری از سخنرانی‌های ایشان، شهید مطهری و شهید باهنر، چون آیت‌ا... موسوی اردبیلی می‌شد، دیگر فعالیت فرهنگی جوادی املی در این مرکز انجام می‌شد. دیگر فعالیت فرهنگی آیت‌ا...موسوی اردبیلی است. انجام کارهای خیریه همچون تأسیس مساجد، مراکز خیریه در تهران و اردبیل از جمله فعالیت‌های اجتماعی آن عالم ربانی است. این فعالیت‌ها می‌توان به تأسیس موسسه خیریه مکتب امیرالمؤمنین(ع) اشاره کرد. این موسسه همچنان در داخل و خارج از ایران به فعالیت خود ادامه می‌دهد. ایشان از اصولی‌کنانی است که از سوی حضرت امام(ره) به عنوان مسئول شورای انقلاب برگزیده شدند و تا زمان حیات امام(ره) در خدمت امام(ره) بودند.

همان طور که فرمودید آن مرحوم در زمینه فقه حکومتی آثار ارزنده‌ای تالیف کردند اگر ممکن است دیدگاه‌های نویدبعالم‌ایشان در این زمینه را، آیت‌ا...موسوی اردبیلی، توجه به فقه اجتماعی و فقه روز بود. یعنی نیازهای اجتماع را، خاص‌های خود را در نظر فقهی به این پاسخ می‌دادند که از جمله آن‌ها می‌توان به استثنائات پزشکی، فعالیت‌های کارکنانی و معام‌لات اشاره کرد. این موسسه همچنان در داخل و خارج از ایران به فعالیت خود ادامه می‌دهد. ایشان از اصولی‌کنانی است که از سوی حضرت امام(ره) به عنوان مسئول شورای انقلاب برگزیده شدند و تا زمان حیات امام(ره) در